

Motion till riksdagen 2025/26:3719

av Ann-Sofie Lifvenhage (M)

Avtalsrätt nära branschförbund

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa förutsättningar för ett fritt val av fackförbund utan partipolitiska kopplingar, med rätt att förhandla om yrkesnära villkor, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Arbetsmarknadens parter förhandlingsmöjligheter har byggt Sverige starkt och utgjort grunden för den svenska modellen. Att LO fortsatt väljer att ekonomiskt stödja ett enskilt parti innebär dock att tiotusentals medlemmar i olika LO-förbund, som röstar på borgerliga partier, via sina avgifter tvingas att bidra till Socialdemokraternas valkampanjer.

Danska LO bröt samarbetet med Socialdemokraterna för flera decennier sedan. Sedan dess står förbundet fritt att kritisera alla politiska partier, med medlemmarnas bästa för ögonen. Detta borde vara en självklarhet även för LO i Sverige.

LO bestämmer naturligtvis själva över sina politiska val. Men kongressbeslutet att fortsatt stödja Socialdemokraterna får konsekvenser. Idag ser vi hur allt färre väljer att vara med i ett fackförbund, vilket hotar den svenska modellen.

Av omsorg om den svenska modellen behöver vi därför utreda hur man kan säkerställa att man kan vara medlem i ett fackförbund och förhandla om villkor utan att samtidigt behöva stödja ett partis valkampanj. I praktiken innebär detta en modell där exempelvis paraplyorganisationer, såsom Brandmännens Riksförbund, kan ges rätt att om de så önskar själva förhandla om sina villkor och rättigheter.

Detta stärker viljan att organisera sig bland medarbetare som upplever att det finns kraft i att gå samman, men som inte vill uppgå i en partipolitiskt bunden organisation. Med avtalsrätt även för mindre fackorganisationer skapar vi förutsättningar för fler att engagera sig för en bättre och säkrare arbetsmiljö och arbetsmarknad.

Ann-Sofie Lifvenhage (M)